

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani, 6. septembra.

Kadar so doslej prišla na vrsto velika mejnarodna vprašanja, vedli so se slovanski narodi — razun Rusov — vedno le bolj pasivno, bili so namreč vedno samo predmet aspiracijam tujih narodov in tujih sil. Bodočnost premenila bode, kakor še marsikaj drugega, tudi to razmerje korenito in kdo vé, ni li morda tudi v tem oziru odbila že najstara ura?

Dalječ segajo nameni trojne zveze. Ona ima konečni smoter, nadvladati kulturno, gospodarsko in politično ves jugovzhod evropski in ga prisvojiti si na vekov veke. To in nič drugega je uzrok, da išče diplomacija v vsakem narodu to, kar bi moglo razdejati jedinstvo in dotično skupino izolirati od drugih rojakov, če je le mogoče, zanese v te skupine tudi razpor ter odvrta tako pozornost od drugih važnejših, čisto od najvitalnejših vprašanj. To vidimo — ne govoreč o Slovencih — zlasti pri galiških Rusih in pa na jugu pri Hrvatih in Srbih.

Gališki Rusi bijejo že več let srdit boj zoper namero, da bi se ločil njihov narod iz jezikovne zveze in literarne jedinstvi z ostalim velikim ruskim narodom, boré se zoper sistematično rušenje njihove cerkvene organizacije, osnovane na cirilo metodijški podlogi. Zagovorniki te, proti življenjskemu interesu ruskega naroda v Gališki naperjene propagande, našli so za svoje počenje kaj lepo ime. Zovejo je razvijanje in utrjevanje narodne individualnosti, faktično je pa to gôla kulturna delitev, osamljenje in oslavljenje.

Nekaj povse sličnega vidimo tudi na slovan-skem jugu. Hrvatje in Srbi prišli so sicer do jezikovnega jedinstva, loči jih pa pismo in — vera, a prav le-tá provzroča bratomorni boj, kateri oškoduje najbolj tako politično idejo vsakega naroda, kakor vkupne narodne interese. To vidimo v sosedni trojedni kraljevini in v Dalmaciji, še bolje pa v Bosni in Hercegovini, kjer si nasprotujejo kar trije verski življi, čeprav so vsi trije odlomki jednega jedinega naroda, hrvatskega ali srbskega.

Če prestopimo meje naši državi in pogledamo na manjše države na Balkanu, vidimo državni prevrat Rističev v Srbiji in napete razmere v Bolgariji, a in če upoštevamo še napade Dunajskih listov na

črnogorskega kneza, — nas to prepriča, da se tudi ondu povsod bije prikrit ali neprikrit boj zoper nenarodne in protislovanske poskuse tujih sil.

Mnogokdo je že iskal uzroke temu nezdravemu pojavu, da se namreč ves trud slovanskih narodov za lastno osvobodjenje zmanjšuje vsled upliva tujih sil, a odgovora na dotično vprašanje ni dobil, kajti obrabljena fraza o slovanski nesložnosti dandanes pač ne more zadoščeovati. Nesložnost ni uzrok, ona je le posledica. Nam nedostaja višjih, zjedinjujočih idej: kakor slepci ne maramo videti sredstev, s katerimi so si veliki in mali evropski narodi zagotovili samostalen razvoj — in zato smo navzlic svojemu kompaktnemu številu igrača tujih sil in predmet političnim aspiracijam svojih sosedov.

Razen domačih sil, ki branijo narod agresivne pohlepnosti tujih življev, pojavljale so se vedno tudi še druge sile, ki so skušale najti za vse Slovane veliko zjedinjujočo idejo in prav zadnje desetletje imamo priliko gledati, kako skušajo izvestni krogi slovanske narode zbližati, duševno in kulturno, in sicer tako, da določijo občeslovansk jezik in odstranijo nasprotstva mej verskima taboroma. To poslednjo misel zagovarjal je ves čas svojega življenja goreče in navdušeno idealni slovanski vladika Strossmayer. Njegovo delovanje ni bilo brezuspešno. Od l. 1860 pojavila se je v Rimu večkrat dobra volja zadostiti nekaterim potrebam slovanskih narodov. Dokaz tega je sloveča okrožnica „Grande mundus“. Zlasti sedanji papež Lev XIII. skuša v tem pogledu vsaj nekaj storiti in ta njegova naklonjenost slovanskim narodom je bila uzrok, da je dobila ideja Strossmayerjeva, ki se je mej tem razširila in uživila v vseh katoliških Slovanih, konkretno obliko in to v prošnji, da bi se obnovila slovanska liturgija za katoliške slovanske narode. Znano je, kako se je tedaj v polni meri pokazala občutnost Dunajske vlade. Zastavila je vse svoje sile, da onemogoči izvršitev te želje in ker se je zoper njo izrekel tudi nuncij Galimberti, osvetluje nam to marsikaj. V prvi vrsti pikro postopanje proti vladiki Strossmayru, v drugi vrsti pa še nekaj. Vlada poiskala je in našla mej slovanskimi višjimi duhovniki takšne moče, kateri delujejo zoper slovansko liturgijo, a s tem niso samo oškodili ideje, nego tudi razcepili dotični narod, in celo dotičnega naroda duhovščino.

Razne politične okolnosti pa so primorale papeža Leona XIII. da se je postavil na stališče, nasprotno trojni zvezi. V Avstro-Ogerski govori se že javno, da je razmerje mej njo, sosebno pa nje ogersko polovico in Vatikanom skrajno napeto. Papež si želi pridobiti posvetne vlade in ker je trojna zveza baje zajamčila Italiji nje sedanji teritorij, približal se je nje nasprotnikom, poimenoma Franciji in Rusiji. V takih razmerah je povse naravno, da se je rodila misel, urediti nekatera nerešena cerkvena vprašanja v Slovanih. Črnogorskim katolikom dovolila se je slovanska liturgija, prav te dni pa naznanjajo razni listi, da je kurija to isto pravo priznala tudi katoliškim na Ruskem živeti Poljakom. Razprave s to tendenco vodile so se sicer že večkrat mej Rusijo in Vatikanom, a vselej brezuspešno, vselej so zmagali protivniki slovanske liturgije. Če se rečena vest obistini, smo je lahko iz vsega srca veseli, ker je načelno važna za vse Slovane in naznanja zoro boljše bodočnosti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. septembra.

Delegaciji.

Nemškimi listom javlja se iz Prage, da name-ravajo Mladočehi spraviti v delegaciji tudi hrvatsko vprašanje v razgovor, zlasti finacijsko razmerje mej trojedno kraljevino in Ogorsko.

Državnozborna volitev na Dunaji.

Vlada razpisala je volitev državnega poslanca za I. Dunajski okraj namestu umrlega dr. Herbsta na dan 10. oktobra. Kakor znano, oglašil se je za ta mandat dr. Kronawetter, Dunajski demokrat in volilci izrekli so se kaj zanj. Sedaj ima zagotovljenih že 2571 glasov. Nemški liberalci so odločni protivniki dra. Kronawetterja, a ne upajo se nastopiti proti njemu, preslabi so in zato držé križem roke in čakajo, mej tem ko Kronawetterovi privrženci z vso silo delajo za svojega moža. Ker navzlic obilega števila mandata željnih liberalcev vender ni resnega kandidata zoper dra. Kronawetterja, zmagal bode najbrže ta. Kolik anabronizem! Slavitelj francoske revolucije in principijelni nasprotnik gospodarskega in deloma tudi političnega liberalizma zastopal bode v državnem zboru cvet liberalstva, trdnjavo, v kateri gospodarijo najodločnejši manchestrovci! Pa naj še kdo reče, da nemško-liberalna stranka ne propada rapidno.

LISTEK.

Na Savskem bregu.

(Izvirna povest. Spisal Dragomir.)

Vroč poleten popoldan je. Rumeno solnce se je že dokaj pomaknilo proti zatonu; vender žarki njegovi se upirajo malone z isto toploto, kakor opoldne v mater zemljo. Kosci na travniku pri Savi hité mrvo preobračati; saj danes je bilo izvrstno sušilo. Ob jednom pa se je bati, da pride za to vročino dež, če ne še kaj hujega.

Ne daleč od travnika stoji na bregu Savskem prijazna hišica, zadaj obdana od goste hraševine, pred njo pa se košati velika stoletna lipa. To je kočja ribiča Grogórja. Preprosta je in razven hleva, veže in sobe nima družih shramb. Pokrita je s slamo.

Pod lipo sedi na klopici mlada deklica in popravlja mrežo, kateri se je že tu in tam vrisila luknja, da bi se skozi njo lahko izmotal vjeti sulec. Poleg nje leži še nekaj ravšeljcev in vrš, katere potrebujejo krpača. Deklica hiti z delom. Zdajci

stopi iz veže Grogór, majhen možiček veselega obraza, in nagovori deklico:

„No, Marica, boš že kmalu popravila?“

„Da, oče, takoj bode, mreža je že. Sedaj še ravšelve zašijem“, odgovori mu deklica in mu poda mrežo.

Starec molče vzame mrežo in jo skrbno ogleda, če ni morda še kje kaj raztrgana; nese jo na kosišče in jo razobesi na dolg, tanek drožiček. Potem se vrne v kočjo.

Deklica delo nadaljuje. Glasno šumenje reke Save vdarja jej na uho. Večkrat postane z delom in gleda na deročo reko, ki žene urno naprej penaste valove.

Pač na lepem kraji stoji ribičeva kočja. Tega si je bil v svesti ribič Grogór sam, kakor tudi njegova hčerka. Večkrat je dejal, da mu je ta kočja ljubša nego najlepša hiša tam v vasi. Tudi Marica je bila s svojim domom prav zadovoljna, dasi je bila sama z očetom in je le redko prišla v družbo z vaškimi dekleti razun ob nedeljah. Pa saj dolčas jej ni bilo. Poleg sebe imela je skrbnega očeta, s katerim se je sleherni večer peljala po Savi gledat in pobirat, kar se je vlovilo v ravšelve

čez dan. Zvečer pa sta sedela pod lipo, in Grogórju ni poteklo pravljic in povestij o povodnem možu, ki stanuje v Savi, o vodnih vilah in o čarovnicah. Marica ga je skrbno poslušala. Matere pri ribičevih niso imeli. Umrta je kmalu, ko je bila dobila hčerko Marico. Ribič ostal je sam z detetom, katero je skrbno gojil, redil, ljubil pa nad vse. Kadar je jokala, jo je ujekal, zibal, pel ji, ali pa jo je nesel v čoln, in jo po Savi prepeljeval. Sprva moral je sam gospodinjiti, sedaj mu pa tega ni treba, ker vse to opravlja že Marica, ki je uprav dopolnila osemnajsto leto. Lepa pa je bila, kakor vila povodna.

Pod ribičevo kočjo privezana sta dva čolna: jeden je ribičev, drugi pa brodarja Juriča, kojega kočja stoji ne daleč od ribičeve.

Brodar Jurič je mlad fant, nekaj nad štiriindvajset let ima. Pred kratkim prišel je domov od vojakov. Ko je zapustil očetov dom, bila sta še oba, oče in mati, trdna in zdrava; a v treh letih odpotovala sta drug za drugim na pokopališče Št. Jakobske cerkve. Kočica ostala je prazna in čakala novega gospodarja, sina Juriča. V tem času je brodaril ribič Grogór in ob jednom varoval kočjo brodarjevo. Jurič je prišel domov. Zelo se je pač

Ponesrečen poskus.

V nedeljo vršil se je v Pragi tretji shod delegatov zaveze okrajnih bolniških blagajnic na Češkem. Navzočih je bilo 262 delegatov. Med posamičnih blagajnic navseti bil je tudi ta, naj se čim prej mogoče razdele bolniške blagajnice in delavske zavarovalnice proti neizgodbam po narodnosti v češke in nemške. Liberški magistratni svetnik Grüner, zagrižen sovražnik češkega naroda, skušal je ta predlog utemeljiti, češ, namen teh zavodov je doseči le, če se ločijo. Večina navzočih delegatov ugovarjala je in pri glasovanju odklonila nasvet, kar pa je Nemce grozilo razkačilo. Jeli so srdito kričati in le pomirljivemu uplivanju predsednika gre zahvala, da se češki delegatje niso dali premagati od opravičenega gneva. Najnovejši cepilni poskus se je torej izjalovil.

Vnanje države.

Shod srbske radikalne stranke.

V nedeljo vršil se je v Aleksincu veliki shod radikalne stranke srbske. Navzočih je bilo nad 12.000 volilcev. Predsednikom shoda voljen je bil Pasić, podpredsedniki pa Katić, Ranko Tajić in Paja Vuković, načelniki tistih frakcij radikalne stranke, ki so se zadnji čas bili ločili od večine. Že predsedstvo samo je bilo dokaz sloge in jedinstva. — Vsi govorniki obsojali so postopanje regentstva in splošno je bilo videti, da je narod silno razburjen in pripravljen na odločen odpor. Shod vzprejel je z navdušenjem resolucije, v katerih se izreka centralnemu odboru radikalne stranke zahvala za delovanje, obsoja pa poskus regentstva, pomoči do veljave liberalni stranki, katera nima nikakršne zaslombe v narodu. — Radikalci mislijo sklicati velik shod še v Belemgradu in računajo na 25.000 udeležnikov.

Francija in Savoje.

V središču Savoje, v Chambéryju, vrše se velike slavnosti. Minilo je sto let, kar se je ta dežela priklopila prvokrat Franciji, kateri pripada ne samo po geografski legi, ampak tudi po prebivalstvu, ki je francoske narodnosti. Na slavnost prišel je tudi predsednik republike Carnot, vrh tega pa še mnogi francoski odlični politiki in vojaki. Na Savojskih tleh pa se prav sedaj mudé tudi ruski minister vnanjih rečij Giers, sorodnik ruskega carja vojvoda Leuchtenberg in načelnik ruskega generalnega štaba Obručev. — Italijani gledajo na to družbo in vse slavnosti z umevno nezadovoljnostjo, če ne — s strahom.

Francoski protisemiti

začeli so zadnji čas napadati ruskega veleposlanika Mohrenheima. Urednik protisemitskega časopisa „Libre Parole“, Drumont, zbral je pri svojih naročnikih 30.000 frankov za ruske stradalajoče seljake, a Mohrenheim jih ni hotel prevzeti, baje vsled posebne naročila carja, najbrže pa zato ne, ker je on potomec židovskih starišev in stoji seveda židovskim elementom na Francoskem bližje, kakor protisemitskim. O svojem času, ko je Rothschild operiral zoper rusko posojilo, hotel se je Mohrenheim poslužiti protisemitov, a ni se mu obneslo, zato pa ti nekdanji zavezniki njegovi ne varujejo diskrecijo, ampak trosijo v svet vse, kar jim je v tedanji situaciji rekel Mohrenheim. No, take malenkosti pač ne bodo podkopale rusko-francoskih simpatij.

Dopisi.

Iz Šmartina pri Litiji, 5. septembra. [Izv. dop.] (Ustanovna veselica tamburaškega zbora. — Ovacija gosp. poslancu Svetcu.) Lepo veselico, na katero se je veselil že dolgo časa ves naš okraj, pokvaril nam je ne-

njegovo življenje spremenilo, kajti ostal je, dejal bi sam na svetu in žive duše svojih ni imel. Toda srečna mladost! Danes čuti žalost, a jutri jo že pozabi in je zopet vesela, vesela, kakor poprej. Tako je bilo tudi Juričem. Nekaj dni hodil je klaveren okrog svojega doma. Toda čolnič in voda sta mu kmalu razvedrila glavo in srce. Čez par tednov postal je vesel, kakor poprej. Pel je in vriskal, da se je daleč na okrog razlegalo proti gozdu in ribičevi koči.

Danes ga vidimo zopet sedečega v čolnu. Radoveden se ozira na breg pod lipo na Marico. Tudi Marici uide skrivaj kak pogled včasih na vodo ali bolje v brodarjev čoln; a vsikdar, kadar se srečajo njeni očesi z brodarjevimi, hitro ji umakne in se živo zarudi.

Starec stopi zopet iz koče.

„Pa ti je prav všeč na Savi,“ ogovori jo in jo pomenljivo pogleda.

„Da, oče tako prjetno je gledati šumečo reko.“

„Samo reko?“ vpraša starec.

Marica pogleda očeta in v njegovih očeh spozna, da njemu ninezna, kako ne gleda samo penastih valov. Odgovorila ni nič. (Dalje prih.)

koliko nemili „Jupiter pluvius“. Navzlic temu pa se je izvršila, kolikor je bilo mogoče v tako neugodnem vremenu, prav sijajno. Neumorno delujočemu našemu učitelju gosp. Bartel-u posrečilo se je, pridružiti nov element že dozdej vrlo delujočemu našemu pevskemu društvu „Zvon“, to je novo osnovani tamburaški zbor, ki je pri prvem svojem javnem nastopu si pridobil simpatije vseh in bode gotovo mnogo pripomogel v živahni razvoj našega društvenega življenja. K ustanovni veselici so od vseh strani došli mili gostje, katerih niti slabo vreme ni moglo preplašiti. Kmalu po poludnevu prikorakali so vrli Sokoli Zagorski z zastavo pod vodstvom staroste g. Medveda. Bilo jih je okoli 20 v društveni obleki. Pridružilo se jim je bilo še mnogo družih rodoljubov iz Zagorskega okraja, da jih je skupaj bilo kakih 40. Popoludanski poštni vlak pripeljal je deputacijo tamburaškega zbora „Ljubljanskega Sokola“ in več družih rodoljubov. Da je bližnja Litija in ostala okolica poslala mnogo gostov k slavnosti, razume se samo ob sebi. Počastilo nas je mnogo odličnih rodoljubnih gospe in gospodov, posebno imenujem spoštovanega našega starino posl. g. Svetca z gospo soprogo. Odbor slavnosti vsprejel je vse došle goste prav dostojno. Pred pričetkom koncerta telovadili so Zagorski Sokoli, a dež preprečil je nadaljevanje zanimive telovadbe, ko se je ravno pričela najbolj razvijati. Težko je bilo dobiti zavetja in le polagoma razvrstilo se je občinstvo vsaj nekoliko pod improviziranimi šotori na vrtu gosp. Wakonika, kajti drugi prostori pod verando bili so že vsi zasedeni. Tamburaški zbor udaral je prav krepko prvo točko vspeveda „Domovini“, katero je priredil g. Bartel in ki se je morala ponoviti. Tudi ostale točke: „Venec vojaških narodnih pesmi“, „Pri zibelci“, „Venec slovenskih pesmi“ in „Danes tukaj jutri tam“ udarali so tamburaši jako vrlo in precizno, ter morali vsako ponoviti na burno zahtevanje. Vse točke priredil je gosp. Bartel sam in izvežbal svčj tamburaški oktet v kratkem času tako dobro, da so vsi poslušalci bili zares iznenadeni. Mešani zbor pel je Nedvedove „Na goro“, in „Naša Zvezda“ in Volaričev „Lahko noč“ prav izborno, posebno dopadla pa se je lepa skladba Bartlova „Oj planine“, v kateri je tenor solo pel skladatelj sam prav dovršeno. Na burno odobravanje moral se je ponoviti tudi ta mešani zbor. Od moških zborov čuli smo Bartlov „Mi ustajamo“, Dürerjev hrvatski zbor „Domovini“ in Nedvedovo „Kranjsko deželo“, v kateri je pel bariton solo g. Potrebin prav vzorno in žel živo pohvalo. Nedvedovo „Moja rožiča“ pel je kvartet prav dobro in s tem dopolnil zares mnogovrsten in lep program, ki se je vseskozi izvršil toli precizno, da bi bilo na čast tudi kakemu mnogo večjemu kraju nego je Šmartin. Vsa čast vrlemu pevovodji in vodji tamburaškega zbora g. učitelju Bartel-u, ki je uprav bil „spiritus movens“ vse lepe zabave. Prezgodaj morali so nas zapustiti vrli Zagorci, od katerih smo se poslovili s krepkimi Živio-in Nazdar-klici. Koj po končanem pevskem programu začela se je vrsta zdravic. V imenu tamburaškega zbora „Ljubljanskega Sokola“ pozdravil je gosp. Jos. Nollu novi tamburaški zbor Šmartinski, prvi za Sokolom, ki se je osnoval na Kranjskem in je tako častno rešil svojo nalogo. Nazdravil je tudi pevkam in pevcem in posebno zaslužnemu voditelju učitelju Bartel-u, ki je tako vrl mož, da bi si vsaka občina na Slovenskem smela šteti v srečo, imeti tako izbornega učitelja in glasbenika. Živahni Živio-klici kazali so, da je govornik govoril vsem iz srca. Posebno krasno govoril je g. Podkrajšek, načelnik postaje na Savi. S krepkimi besedami obsojal je postopanje na katoliškem shodu in napadanje obče spoštovanega, v narodni borbi osivelega g. Svetca, ker se ga je lotila osoba, o katere zaslugah na narodnem polji do zdaj še nikdor ne ve ničesar. Isto tako ožigosal je ruvanje proti prekornosti družbi sv. Cirila in Metoda in proti narodni šoli, ki pri nas nikakor ni protiverska, ker se verski čut goji v njej kolikor je treba. Že mej govorom čuli so se opetovani in živahni pritrjevalni klici, na konci govora pa je zagromelo tako navdušeno iz sto in sto grl: Živio Svetec! da je bila to zares ljudska obsodba herostratskega počenjanja nekaterih obskurnih veljakov katol. shoda in njih somišljenikov. Ovacija, katero je zaveden narod priredil g. Svetcu, je najboljši dokaz, koliko spoštovanja vživa v njem. Za zdravico zahvalil se je prvi g. Bartel v prijazni besedi in napil vsem gostom, ki so prišli pozdravit tamburaški zbor.

Potem spregovoril je na kratko g. Svetec in se zahvalil, rekoč, da bode drugikrat morda porabil priložnost in odgovoril obširneje, ker danes ni prava prilika za to. Slednjič nazdravil je g. Jos. Nollu še vrlim rodoljubnim gospem in gospodičnam Šmartno-Litijskega okraja, ki so pravi uzor vsem drugim Slovenkam v vsakem oziru, posebno še gospe Svetčevi. Tudi ta zdravica vzprejeta je bila z živahnimi Živio-klici, ki so se burno ponavljali, ko sta odhajala g. Svetec in gospa soproga njegova. Gospod Potrebin nazdravil je g. Jos. Nollu kot umetniku, ki je odgovoril s pesmijo „Kje dom je moj“. Ko so se odpeljali tudi Ljubljanski gostje, ostali smo nekaj časa skupaj v ožji domači družbi in se ločili s prijetno zavestjo, da smo zopet storili izdaten korak naprej in da bode naš novoosnovani tamburaški zbor, združen z vrlim pevskim društvom „Zvon“ nas še mnogokrat tako lepo razveseljeval, kakor pri prvi svoji veselici.

Prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani.

Dobili smo nastopna telegrama:

Zagorje za Savo, 6. septembra. — Našega naroda očetu gospodu Svetcu, predsedniku družbe sv. Cirila in Metoda gosp. Zupanu in pogumnemu branitelju tega društva gospodu Koblarju kliče: Slava!

Zagorska podružnica:

Medved, predsednik.

Krško, 6. septembra. — Slava in hvala rodoljubnemu načelnistvu Cirilo-Metodove družbe! Slava Svetcu! Slava Koblarju! Obžalujemo narodni prepir, ki je v škodo narodnosti, pa tudi veri.

Krško županstvo, Krška podružnica, Krško bralno društvo.

Iz odseka za socijalne reči.

— 30. avgusta.

Ta odsek zboroval je v veliki dvorani starega strelišča. Zborovanje je bilo jako dobro obiskano, kajti navzočih je bilo v dvorani in na galeriji gotovo do 300 osob mej njimi lepo število kmetovalcev. Predsedoval je g. dr. J. Lipold, ki je zborovalce pozdravil in izrekel posebno veselje, da se obravnava udeležijo tudi kmetovalci. Socijalno vprašanje dá se rešiti ugodno le po naukih katoliške cerkve. Kakor za časa Rimljanov, tako smatra tudi danes pičlo število bogatašev vse druge svojimi robi. To privilegovano kasto je poučiti pravim potem, da je človek podoba Božja. Ako bi se ravnalo po načelih katoliške cerkve, bi socijalnega vprašanja sploh ne bilo. Prečitajo se potem nastopne resolucije:

Prvi slovenski katoliški shod smatra kot najnujnejšo nalogo našega postavodajalstva, da se sklenejo take postave, po katerih bo mogoče zabraniti vedno hujše se razširjajoči propad kmetijskega stanu in to že iz vzroka, ker je uprav ta stan najzanesljivejša zaslomba toliko našega državnega, kolikor osobito našega narodnega obstanka.

V ta namen priporoča prvi slovenski katoliški shod:

1. a) Kmetovalci naj se postavnim potom organizirajo v kmetijske zadruge; b) postavnim potom naj se zagotovijo kmetijski domovi, ki naj bodo nerazdelni; c) tudi naj se postavno uredi dedinsko pravo.

2. Razbremeniti treba sedaj silno zadolžena kmetijska posestva po načelih, kakeršna je kmetijski minister v državnem zboru že naznanil; uvedejo naj se namreč okrajne kmetijske zadruge, katere imajo pravno moč sodelovati pri razbremenjavanju kmetijskih posestev. V to svrhu izdajajo naj se zadolžnice, za katere prevzame vrhovno poroštvo država, ter naj se po zgledu sedaj že dogotovljene zemljiške odveze razbremenjujejo naša kmetijska posestva prehudih dolgov.

Ob enem pa se mora postavnim potom skrbeti za to, da se ne bodo mogla kmetijska posestva čez gotovo mero cenilne vrednosti na novo zadolžiti.

3. Prenarediti se mora domovinska postava tako, da bodo kmetijske občine oproščene sedajjega velikega bremena, kakeršno morajo nositi za oskrbovanje v tujini živčih svojih bolnikov in onemoglih rojakov.

4. Deluje naj se na to, da dežele same prevzamejo v lastno upravo zavarovanje protu požaru, proti živinskim boleznim in vremenskim uimam.

5. Skrbeti je za to, da se vsaj javna uprava, sodnijska in politična, tako uredi, da ne bo predraga in da se je bode ljudstvo lahko posluževalo; osobito je želeli, da se uvedejo občinska mirovna sodišča ter da se odpravi prisilno legalizovanje vsaj za manjše zneske.

6. Delovati je na to, da se uvede po železnica pravilna vožnja cena, da se odpravijo krivične refakcije ter sploh pospešuje izvoz naših pridelkov v daljni trgovinski svet.

Posebno naj naši zastopniki delujejo na to, da se južna železnica, ki vozi skozi celo dolgo ozemlje slovenskih dežel, podpravi, ker le tako je upati, da se uvedejo jednako, kakor na državnih železnicah, pravični vožnji tarifi.

7. Shod priznava nujno potrebo, da se davki preuravnajo, ter izreka nado, da se bo nova davčna reforma izvršila tako, da bo potem olajšano davčno breme posebno nižjim delujočim stanovom, osobito pa, da se zemljiški in hišni razredni ter obrtni davek zdatno zniža.

Drž. poslanec Povše vidi vzrok vsega zla današnjega kmetijskega stanu v liberalizmu, kateri je l. 1848, sicer odpravil tlako in desetino, izročil pa kmetovalca brezvestnim oderuhom, da se je zadovolžil grozovito. Še dandanes se pobirajo obresti po 6% do 10% in še večje. Zato je uknjiženo na avstrijskih kmetijskih posestvih 3000 milijonov goldinarjev, katerih obrestovanje zahteva $1\frac{1}{2}$ sto milijonov gld. vsako leto. 36 milij. gld. je zemljiškega davka, koliko pa raznih zaklad, katere si govornik z glave ne upa ni po imenih navesti. Šele ko se je liberalni sistem zrušil, sklenil se je zakon zoper oderuštvo. Kmetijstvo morejo rešiti znani ministra grofa Falkenhayna predlogi, naj posamezni okraji izdajajo 4% zadolžnice in se odpove na višji obresti na posestva posojeni denar. V 40 letih bili bi potem vsi dolgovi, katere je liberalizem v 40 letih zakrivil, poplačani. Boj bo hud, kajti liberalci bodo nasprotovali v državnem zboru, ako se kapitalu odtegnejo rodovitna tla. A dálej je bila le zmirom trgovina in promet na dnevnem redu v državnem zboru, upati je, da pride tudi kmetijstvo kdaj na vrsto. Razmetavali so se milijoni pač le s pritiskom vlade na poslance za Lloyd in za Dunavsko parobrodno družbo, za kmetijstvo pa se ni storilo ničesa. Kakor je braniti treba sv. vero, tako je treba braniti koristi kmetijstva. Vzprejemo se potem nasvetovane resolucije, mej istimi tudi ta, da naj se podpravi južna železnica, katere slabo delovanje za slovenske dežele, po katerih teče, pojašnjuje govornik s tem, da se za vagon od gališke meje v Trst plačuje 111 gld., iz Ljubljane, ki je tako rekoč na pragu Trstu, pa 60 gld. Pri glasovanju vzprejmo se vse nasvetovane resolucije nespremenjeno.

O delavskem vprašanju poroča dež. poslanec g. J. Žitnik. Resolucije slovijo:

1. Prvi slovenski katoliški shod obsoja pogubni liberalizem, ker je ravno ta s svojo sebičnostjo na obrtno-rokodelskem polju razrušil veljavo krščanskih načel in krščanske solidarnosti ter s tem odstranil najtrdnjejšo podlago za občno blagostanje obrtno-rokodelskih stanov.

2. Prvislovenski katoliški shod je mnenja, da ima državna oblast važno nalogo pri reševanju obrtno rokodelskega vprašanja; zato z veseljem pozdravlja postavodajalne poskuse v avstrijski državi, katerim je namen odstranjanje žalostne posledice razjedajočega gospodarskega liberalizma; zlasti radostno pozdravlja snovanje zadrug, v katerih je v krščanskem srednjem veku cvetel rokodelski obrt, katerim naj se zagotovi potrebna samostojnost.

3. Posebej pa prvi slovenski katoliški shod povdarja: a) Postavnim potom podeli naj se v drugih obrtnikom oni upliv, kateri omogoči zadrugam vpešno delovanje; b) ustanove naj se samostalne obrtne zbornice, kamor naj pošiljajo zadruge svoje odposlance s pravico, javno zastopati koristi obrtnikov; c) omeji naj se obrtno delo po kaznilnicah, s katerim obrtniki-davkoplačevalci ne morejo tekmovali; d) pridobitni in dohodninski davek naj se za obrtnike tako določuje, da bode zabranjeno vsako neosnovano ovađstvo ter da se bode oziralo na opravičene želje obrtnikov; e) v pospeševanje krščanskega življenja in gmotnega stanja rokodelcev snujejo naj se po potrebi rokodelska društva mojstrov, pomočnikov in učencev.

Govornik, priporočujoč resolucije, sodi, da v nas Slovencih to vprašanje še ni stopilo v življenje, a sčasoma utegne po naukih delavskih prorokov le nastati. Na Dunaji, na Češkem se je delavsko vprašanje že pojavilo in postalo pereče, a tudi v nas, na mejah, v rudnikih, zapeljujejo se delavci. Stanovi morajo biti različni. Zato je treba omejiti prsto selitev, prvo sredstvo pa je, da more prešinjati vsacega državljana ljubezen do bližnjaka. Sklenil se je sicer v navidezno podporo obrtnikov in delavcev obrtni zakon, a tega je pokvaril popolnem trg. minister, kateri je statuiral celo dolgo vrsto izjem. Nedeljski počitek se ne spoštuje. Delavci zahtevajo osemurnega delavnika; ali je to prikladno odnošajem naše države, treba je rešiti državnem zboru. Otroci ne bi smeli delati, predno ne dovrše šole, v tovarnah naj bi se tudi ločile ženske od moških pri delu, kjer je to mogoče. Delavci pa naj bi se ne shajali v potratnih društvih nego v katoliško-rokodelskih. Cerkev, država in delavci sami morajo sodelovati,

da se delavsko vprašanje reši povoljno in vsem v korist.

Gosp. dr. Krek pravi, da vladata danes dva pojma: denar in človek. Denar velja vse, človek nič. Denar je živ, človek je mrtev. To je treba obrniti tako, da bode človek več veljal kot denar. Človek more zadobiti zopet pravico do življenja, vrniti se mu mora, kar se mu je vzelo. Moč denarja raste hitro, človeška družba postala pa je le neki mehanizem; to mora nehati in dokler ne bode prešinjala vse države ta misel, da je človek več vreden ko denar, ostale bodo vse resolucije le krpe. Denar je tudi vzrok, da se tlačijo manjši narodi. Govornik priporoča, naj bi se ta misel razpravljala po bistroumih možeh, da se najdejo možje, kateri jo bodo zagovarjali zamogli na podlagi katoliške vere. Potem se vzprejmo resolucije nasvetovane z dostavkom dr. Kreka, naj se tudi od tovarnarjev zahteva dokaz zmožnosti, na kar se zborovanje odloži na popoldne.

(Konec prih.)

Prejeli smo nastopni dopis:

Glede Vašega poročila v številki z dne 2. septembra l. leta o prvem slovenskem katoliškem shodu, iz odsekov za šolo in katoliško narodno organizacijo, objavite v svojem listu nastopni popravek:

Ni res, da sem v svojem govoru rekel, da so pravila družbe sv. Cirila in Metoda morda dobra. — Rekel sem marveč naravnost, da so pravila navedene družbe dobra.

Ni res, da sem rekel, da je vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v rokah slovenskega liberalstva. — Pač pa sem rekel, da ima slovensko liberalstvo velik upliv v vodstvu napominane družbe.

Ni res, da sem rekel, da je gospod Svetec v pripravljalnem odboru bil vprašan, kako misli v verskih rečeh, da je izjavil: „Vera pri meni ni na dnevnem redu“, ter da so se na to čuli osorni klici: „Ni res! Sramota!“ Tudi ni res, da sem na to jaz rekel: „Jaz se ne lažem nikdar, se nisem in se ne bom!“ — Resnica je namreč, da sem rekel, da je g. Luka Svetec v pripravljalnem odboru izjavil, da vera ni na dnevnem redu; da je na te moje besede neki g. Koblar zaklical „Ni res!“ in da sem jaz na to odgovoril, da pripovedujem le to, kar sem na svoja lastna ušesa slišal, da protestujem proti oporekanju g. Koblarja, ki pri dotičnem Svetecem govoru niti navzoč ni bil, da moja navada ni, lagati se, da se nisem lagal in se ne bom.

Ni res, da je tem mojim besedam sledil smeh ali protestovanje. Ni res, da sem v govoru trdil, da je g. Svetec rekel: „Tek zgodovine je tak, da se klanja narodnosti.“ Rekel sem marveč, da je gosp. Svetec izjavil, da je tek zgodovine tak, da se mora vse klanjati narodnosti in da se tudi vera klanja narodnosti.

Ni res, da sem rekel, da velja g. Svetec za kristalizovano slovensko pamet, — rekel sem le, da ga je nekdo imenoval „kristalizovano slovensko pamet“.

Ni res, da sem rekel, da je g. Svetec zapustil dvorano deželnega zbora, ko je bilo glasovanje za versko šolo. — Res pa je, da sem to trdil o nekem drugem liberalnem članu vodstva družbe sv. Cirila in Metoda.

Ni res, da sem rekel: „Gospode, ki imajo vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda, zatrjujem: kmalo bodo osamljeni ostali, kajti napeli bomo vse sile, da bode družba ta pri II. slov. katol. shodu v pravih rokah.“ — Resnica je le, da sem rekel, naj družba sv. Cirila in Metoda gleda, da bode preosnovala svoje vodstvo in da jo bomo potem radostno pozdravljali na II. slovenskem katoliškem shodu.

Ni res, da sem rekel: Še mnogo društev je, ki niso na katoliški podlagi, a kdor je dobre volje, naj stopi k nam“. — V resnici sem le rekel, da je še mnogo društev zasnovanih na katoliški podlagi, ki so pa v kljub temu vsled sedanjih nejasnih razmer včasih krenila na napačna pota, ne da bi se jim zamogla očitati slaba volja; da je mogoče, da se to poravnava, da sedaj ta društva krenejo zopet na pravo pot in da se potem radostno sprejmo v „i. t. d.“ druge resolucije o katoliški narodni organizaciji.

V Ljubljani 5. septembra 1892.

Dr. Ivan Šusteršič.

Opomnja uredništva: Ta dopis smo morali po tiskovnem zakonu vzprejeti kot „popravek“. Če tudi se ta „popravek“ prav za prav ujema z našim poročilom, vendar smo pozvali našega posebnega poročevalca, pokazali mu „popravek“ in on je na to zapisal naslednjo izjavo:

Kot indiferenten poročevalec sestavljam sem svoje poročilo o dogodkih v šolskem odseku in v odseku za narodno organizacijo popolnoma pravilno in točno. Kar je v poročilu povedano, zgodilo se je resnično in prav nič drugače, kakor je pisano in v „Slov. Narodu“ tiskano. Kot poročevalec tudi nimam nikakega interesa zavijati stvari na katerokoli stran, zlasti ker je v interesu vsakega poročevalca, da si ohrani zaupanje. Popravek g. dra. Šusteršiča torej od konca do kraja trdi neresnične nuance.

V Ljubljani, dne 5. septembra 1892.

Albin Arko,
poročevalec „Slovenskega Naroda“.

Domače stvari.

— (Gledé Sokolskega izleta v Jesenice) naprošeni smo pojasniti, da je v sporedu napačno in po pomoti navedeno kot I. darilo „Častno darilo Ljubljanskega Sokola“. To darilo je marveč le specijalno darilo za borbo. — Nadalje poroča se nam, da si je „Sokol“ omislil za izlet Domžalsko godbo, ker je domača Jeseniška godba zaradi nepričakovanih zaprek morala odkloniti sodelovanje. — Kakor se čuje, je za veleznanimivi „Sokolov“ izlet tudi na Gorenjskem splošno zanimanje ter je pričakovati iz Škofje Loke, Kranja, Radovljice i. t. d. obilne udeležbe. Da bo tudi Ljubljana odposlala v spremstvo „Sokolu“ dostojen kontingent, to je po našem mnenju ob sebi umevno. Posebni vlak pristopen bo na vseh postajah, vendar pa velja objavljena cena za vse postaje jednako, ker je tako določilo vodstvo državne železnice.

— (Odbor „Glasbene Matice“) razpošilja te dni zunanjim članom muzikalije za leto 1891/92. Pošiljativam pridejane so tudi poštna nakaznice, na katerih je s svinčnikom zabeležena zastala članarina, v katero je všteta tudi članarina za bodoče l. 1892/93. Ker je veliko članarine še na dolgu, odbor uljudno prosi, da bi dolžniki izvolili čim preje poravnati zastanek. Stroški za glasbeno šolo množé se leto za letom in odbor se zaradi tega nadeja, da bodo vsi člani drage volje spolnili svojo dolžnost.

— (Premembe v učiteljstvu.) Nadučitelj v Radovljici je postavljen g. Grčar, dosedaj v Št. Rupertu na Dolenjskem (torej ne — g. J. Okorn!); izpraznjeni službi na Ljubljanskih mestnih šolah sta dobila g. Kečelj, dosedaj učitelj v Ihanu, in g. Josin, dosedaj saplent v Ljubljani.

— (Na Ljubljanskem učiteljski in na vadnici) prične se šolsko leto 1892/93 dne 17. t. m. Na moškem učiteljski vzprejemajo se gojenci in učenci za vadnico dne 14. in 15. t. m. zjutraj, na ženskem učiteljski pa gojenke in učenke vadnice ista dva dneva popoldne. Ponavljalni in vzprejemni izpiti se bodo vršili od 14. do 17. t. m. V žensko učiteljsko se letos ne vzprejemajo gojenke.

— (Dolenjska železnica.) Zadnje mesece delalo je pri zgradbi dolenjske železnice povprečno vsak dan 4058 dninarjev in 575 rokodelcev, dalje je bilo 198 glav uprežne živine in 341 malih vozičkov na tirih, ki so bili dolgi 26 kilometrov. Predora pri Šmariji sta že na polovico gotova in bodeta do početka bodočega meseca prebita popolnoma. Kolodvor pri Zelenem brihu bode le bolj za lokalni tovarni promet, posebno za oglje. Osozni promet bode se osredotočil na južnem, tovarni pa na državnem kolodvoru. Dela za progo Grosuplje-Novomesto oddala so se nastopnim podjetnikom: Ant. Kis in Henr. Rabas (— 14.5%); Emil Malberg (— 18%); G. Ceconi, J. Gajšek in J. Radel (— 13.5%); Fr. Hoffmann in Fr. Ricoletti (— 16.1%). Potrebna zemljišča za zgradbo te železnice je vodstvo že odkupilo.

— (Osozni promet na državni železnici) je bil zadnje dni zopet izredno velik. V nedeljo vozilo se je z gorenjskimi in Kamniškimi vlaki kakih 4000 osob. Včeraj pa jih je bilo okolu 3000, mej njimi kakih 1600 romarjev na sv. Višarji.

— (Bleško letoviško društvo) ima jutri ob 4. uri popoldne v občinski pisarni na Bledu svoj občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo predsednikovo. 2. Predlog odbora glede zidanja letoviškega salona. 3. Slučajni nasveti.

— (Požar.) V Novem bregu v občini Stara Loka pri Kočevji zgorale so 2. t. m. štiri hiše z gospodarskimi poslopji in poljskimi pridelki. Zgorelo je tudi mnogo obleke. Škode je nad 10.000 gld. Zavarovani so bili pogorelci samo za 4300 gld.

— (Trtno uš) so zapazili v občinah Repentabor in Tomaj na Krasu. Tudi v vzglednem vinogradu vinorejskega društva Tomajskega so našli to grozno pokončevalko vinogradov.

— (Nevihita.) Piše se nam iz Št. Janža pri Zidanem mostu dne 4. t. m.: Včeraj pričakovali smo ves dan dežja, a ni ga bilo, zvečer proti 8. uri pa je nastala huda nevihta, ki je trajala vso noč in nam je prinesla grom, strelo in točo. Siromašni vinogradnik! Kar mu ni uničila strupena rosa, pobila mu je toča. Sadja nič, mošta tudi nič — kaj nas čaka? — Danes imamo prav pusto, deževno vreme, lastavice pa se tudi že pripravljajo na pot v toplejše kraje.

— (Uboji.) Dne 28. avgusta sedel je hlapec Peter Kališnik v Kramarjevi gostilni v Gornjem gradu, kar prideta posestnikova sina Simon Tisovnik in Gaspar Logar in začeta Kališnika dražiti in mu zabavljati. Ko stopi ta pred bišo, da odžene razposajenca, udarita ga s koli štirikrat tako močno po glavi, da se je zgrudil in obležal mrtev na mestu. Ubijalca sta bežala, a orožniki so ju prijeli in izročili sodišču v Gornjem gradu. — Zadnje dni minolega meseca šli so posestnik Anton Ribič, mizar Anton Jug in tesar Janez Kukovec iz Dobnikove gostilne v Zlatem Ličju pri Št. Janžu na Dravskem polju domov. Na potu napadli so jih vaški fantje s koli in cepci. Ribič in Kukovec sta lahko ranjena utekla, Juga pa so napadniki silno pobili in ga potem vrgli čez neki plot, kjer so ga drugo jutro našli nezvestnega. Vse dobljenih ran umrl je Jug še tisto popoldne. Orožniki prijeli so ubijalce in je izročili sodišču na Ptui.

— (Za vseučilišnike.) Na Graškem vseučilišču uvedli se bodo s početkom zimskega semestra 1. l. novi indeksi s fotografijo lastnika. Opozarjajo se torej vsi dijaki, ki se hoté na novo upisati, da prilepijo fotografijo v vizitni obliki v novi indeks, da ne bodo imeli neprilike pri upisovanju.

— (Iz Opatije) se poroča, da prihaja tja izredno veliko tujcev, katere je pregnal strah pred kolero iz severnih pokrajin. Dozdaj so zdravstvene razmere v Opatiji navzlic veliki množini tujcev iz raznih krajev prav ugodne.

— (O ustanovi vdove po dr. Smuku na Dunaji.) rojenemu Kranjcu, poroča „Fremdenblatt“, da je g. Smukova kot glavnega dediča imenovala ustanovo za pravnike Dunajskega vseučilišča. Če bi se pa ta ustanova ne osnovala ali ne dala izvršiti, je glavni dedič Dunajska meščanska bolnica. Za ohranitev groba njenega in nje soproga naj se porabijo obresti od glavnice 1000 gld. Čez 30 let pa pripade ta glavnica fondu meščanske Dunajske bolnice.

— (Volitev župana Zagrebškega) vršila se bode jutri zjutraj ob 11. uri. Vladina stranka volila bode bržkone dosedanega vladnega komisarja g. Mošinskega.

— (Parobrod v Maksimiru.) Na ribnjaku Zagrebškega Maksimira omislil je lastnik velikega električno razsvetljenega paviljona, g. Mileusnič, majhen parobrod, ki bode vozil v zabavo občinstvu. Parobrod je dolg 8 metrov in ima stroj na petrolej za tri konjske sile. Imenoval se bode

„Grad Zagreb“ in je že dospel z Dunaja v Zagreb. Vseled tramvajske zveze postal je Maksimir še bolj priljubljeno zabavišče Zagrebškega prebivalstva.

— (Ustanove.) Na državnem gimnaziju v Trstu so razpisane 3 stipendije „Ananian“ po 300 gld. na leto. Prošnje jeložiti mestnem magistratu Tržaškem do 1. oktobra t. l.

— (Razpisane službe.) V deželni bolnici v Ljubljani popolniti je mesto sekunkarija z letno plačo 600 gld. in prostim stanovanjem. Prošnje poslati je vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani do 1. oktobra t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Litomerice 6. septembra. Cesar se je zjutraj ob 1/4 na 8. uro pripeljal in bil navdušeno in slovesno vzprejet. Po pozdravu ogovoril nekatere dostojanstvenike potem pa odjahal na mesto vojaških vaj. Prebivalstvo priredilo cesarju srčne ovacije.

Berolin 5. septembra. „Norddeutsche Allg. Zeitung“ naznanja, da je cesar odredil ustaviti vojaške vaje VIII. in XVI. voja.

London 6. septembra. Kovači v Blatunogonu, katerih je nad 4000, ustavili delo.

Avstrijska specialiteta. Na želodec bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenju in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. Manj nego 2 škatljici se ne razpošilja. 5 (42—12)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tujci:

5. septembra.

Pri **Mattéi**: Baron Rechbach iz Gorice. — Hauschka, Matter, Fink, Prager, Wagner z Dunaja. — Bolafio, Dr. Bouna iz Trsta. — Weber iz Senožed.

Pri **Slemon**: Dr. Garinger, Dr. Masner, Gombrich, Janker, Juno za, Dr. Grossman z Dunaja. — Schulz iz Gradca. — Grignaschi, Goldschmidt, Soletti, Gedling, Zbona iz Trsta. — Teweles, Themer iz Prage. — Steinbrecher iz Beljaka.

Pri **Jukanem kolodvoru**: Kolenc, Pogačar iz Trsta. — Gerčar iz Mokronoga.

Pri **bavarskem dvoru**: Resch, Bassler z Dunaja. — Wiegelo iz Celovca. — Gollob iz Toplice.

Umrli so v Ljubljani:

4. septembra: Franc Duh, črevljarjev sin, 21 dni, Stari trg št. 11, katar v črevih. — Jožefa Čepelnik, črevljarjeva hči, 14 let, Zabajak št. 6, griža. — Bogomir Bielek, tesar, 28 let, Poljanski nasip št. 50, jetika.

5. septembra: Karol Toman, sin prodajalca žrebljev, 17 let, Franciškanske ulice št. 6, dysenterie.

V deželni bolnici:

4. septembra: Jožef Širce, delavec, 52 let, nephritis. — Janez Mikuz, delavec, 45 let, jetika.

VIZITNICE

priporoča

NARODNA TISKARNA

v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
5. sept.	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	731.9 mm. 732.8 mm. 734.1 mm.	10.8° C 17.2° C 12.8° C	sl. vzh. sl. zah. sl. vzh.	obl. obl. dež.	33.40 mm. dežja.

Srednja temperatura 13.6°, za 2.4° pod normalom.

Dunajska borza

dne 6. septembra t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	96.50	96.80
Srebrna renta	95.95	96.40
Zlata renta	114.30	114.60
5% marcna renta	100.40	100.40
Akcije narodne banke	996.—	997.—
Kreditne akcije	315.25	315.—
London	119.65	119.65
Srebro	—	—
Napol.	9.49 1/2	9.49 1/2
C. kr. cekini	5.69	5.69
Nemške marke	58.60	58.65
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	140 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	186
Ogerska zlata renta 4%	111	85
Ogerska papirna renta 5%	100	45
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117	50
Kreditne srečke	100 gld.	188
Rudolfove srečke	10	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	151
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	237	—

MAGGIJEVA zabela za juhe

pomnoži izredno ukus juhe. Dobiva se v steklenicah po 45 kr. pri Ivanu Luckmann-u. (785—10)

Trgovski pomočnik

dober prodajalec, ki je že posloval v trgovini z mešanim blagom, vzprejme se takoj pri tvrdki A. Zwenkel & Co. v Sevnici, Spodnje Štajersko. (1004—1)

Nov mlin

v Radečah s 4 tečaji in stopami, s hišo za stanovanje in z več drugimi poslopji, vrtom in njivo, se v najem dá ali proda.

Poizvedeti pri Janezu Plazerju v Radečah pri Zidanem mostu. (1003—1)

V vseh odvetniških poslih izurjen, slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi zmožen

solicitator

išče službe, eventuelno tudi za pisarja.

Več se izve pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (981—3)

V najem odda se takoj

obče znana

gostilnica „pri Kraljiči“

v Šent-Vidu nad Ljubljano.

Ravno ondi oddajo se

prostori za kako prodajalnico.

Pogoji ter podrobnosti poizvedo se ondi. (Na pismena vprašanja se ne odgovarja. (999—2)

NOVO!

NOVO!

Zanimiva in zabavna

je moja tukaj prvič na prodajo izložena igrača

borilca.

Dva smešna čuška, trdno narejena, oblečena kot herkula, borita se, držeč se za roke, da kaj smešnejšega še ni bilo videti. To se lahko in gotovo izvršuje brez vsakeršne priprave, tako da more tudi najmanjši otrok sam oživiti igračo. Ako hočete sebi in svojim otrokom narediti veselje, prosim, počastite me s svojim obiskom. Ta igrača vzprejeta je bila povsod z največjim odobravanjem.

Cena par 50, 60 kr., boljše vrste iz papir-maché 1 gld. in 1 gld. 20 kr., iz stisnjene papirja prve vrste 1 gld. 50 kr. in 2 gld., večji komadi 3 gld.

Prodajalo se bode le malo časa v Tonhalle.

(883—30)

Ad. Rissmann, lastnik mnogih častnih diplom.

RAZPRODAJA

konfekcijske zaloge za gospode in gospe

ki sva jo prevzela od M. Neumann-a (984 - 5)

po jako znižani ceni.

GRİČAR & MEJAČ.